

Unapređenje SII je potrebno, ali je bitno očuvati osnovne principe

Piše: **Branko Pavlović**, član Izvršnog odbora „Globos osiguranja“ i predsednik Udruženja aktuara Srbije

- **Revizija okvira Solventnosti II teži odgovarajućem vrednovanju dugoročnih obaveza, ali AAE smatra da bi trebalo i da obezbedi mogućnosti za podršku održivom ponovnom pokretanju ekonomije EU posle pandemije COVID-19. Trebalo bi takođe da osigura da novi rizici budu pravilno uzeti u obzir. Ipak fokus okvira mora ostati na zaštiti osiguranika i sprečavanju rizika od nesolventnosti osiguravajućih kompanija. Važno je ne preterati u proširenju Solventnosti II i očuvati ga kao okvir zasnovan na principima**

U februaru 2021. godine Evropsko udruženje aktuara (AAE) je objavilo svoje stavove u pogledu buduće revizije okvira Solventnost II. Priznajući da je Solventnost II dobar i funkcionalan okvir, zasnovan na riziku, na osnovu iskustva njegove primene u proteklih pet godina u okruženju niskih kamatnih stopa, AAE smatra da postoji potreba za promenom određenih delova.

Glavni cilj okvira Solventnost II, koji treba očuvati, jeste obezbeđenje zaštite osiguranika i finansijske stabilnosti u Evropi. Zato je važno da se ne menjaju osnovni principi okvira, kao što je poverenje u kalibraciju kapitalnih zahteva ili tržišno konzistentna osnova za vrednovanje bilansa stanja.

Solventnost II i mere za dugoročne garancije (LTG) dobro su funkcionisale zajedno u cilju zaštite osiguranika u prošlosti i to ne bi trebalo da bude ugroženo novim zahtevima za promenom okvira. AAE vidi kao najveće izazove u budućnosti: tretman višegodišnjih polisa sa garancijama, omogućavanje održive dovoljno diversifikovane investicione strategije i predložena proširenja okvira makroprudencijalnim elementima. Duboko, likvidno i transparentno finansijsko tržište je preduslov za zahtevanu tržišno konzistentnu procenu u trenutno važećem okviru. U uslovima niskih kamatnih stopa, nestabilne i niske bezrizične stope mogu sprečiti osiguravače da održe njihov dugoročni poslovni model, zadrže dugoročna ulaganja na održivi način i nastave da nude proizvode sa garancijama.

AAE smatra da prilagodavanje volatilnosti zahteva preispitivanje. Predlog EIOPA-a se i dalje zasniva na referentnom portfoliju na nivou EU. Ipak bi trebalo uzeti u obzir lokalne specifičnosti upravljanja imovinom, obavezama i likvidnosti osiguravajućih kompanija, kao i mogućnost brzog i jednostavnog aktiviranja komponenta zemlje s ciljem boljeg razumevanja preuzetog rizika. Taj pristup bi uveo viši stepen složenosti u okvir, ali ne bi popravio identifikovane nedostatke precenijavanja ili potcenijavanja koji nastaju usled razlike između

sopstvene imovine i referentnog portfolija na nivou EU. Uzimanje sopstvene imovine kao osnove za procenu i dalje treba da bude deo sistema upravljanja rizikom i ORSA izveštaja.

U smislu procene stresa usled promene kamatnih stopa, AAE vidi potrebu za korekcijama, pošto se trenutno ne primenjuje stres na negativne kamatne stope. S obzirom na jednogodišnji horizont koji zahteva Solventnost II, parametri rizika bi trebalo da budu primenjeni samo na likvidni deo ekstrapolirane krive. Prvo u likvidni deo krive treba uključiti stres, a zatim ekstrapolirati krivu.

Isti rizik – isti kapital je osnovni princip Solventnosti II. Zbog toga ne bi trebalo uvoditi ni podržavajuće ni kažnjavajuće faktore. Kapitalni zahtevi treba da uzmu u obzir kvalitet ulaganja i inherentni rizik.

Solventnost II je mikroprudencijalni okvir zasnovan na riziku i EIOPA priznaje da rizici za finansijsku stabilnost, likvidnost, itd. u osiguranju nisu uporedivi sa sličnim rizicima u bankama. Svako proširenje Solventnosti II treba da se zasniva na ozbiljnoj analizi trenutnih opcija. Različiti tretman širom Evropske unije može dovesti do nedostataka u zaštiti osiguranika. Harmonizacija treba da razmotri prekogranično poslovanje, dostupna rešenja i proporcionalnost.

Koherentnost okvira Solventnosti II treba dodatno razmotriti. Dodatni teret za osiguravajuće kompanije proizilazi iz makroprudencijalne mere da treba smanjiti rizik u postojećem prudencijalnom okviru tako da se ne ide ispod zahteva 99,5%VaR.

Revizija okvira Solventnosti II teži odgovarajućem vrednovanju dugoročnih obaveza, ali AAE smatra da bi trebalo i da obezbedi mogućnosti za podršku održivom ponovnom pokretanju ekonomije EU posle pandemije COVID-19. Trebalo bi takođe da osigura da novi rizici budu pravilno uzeti u obzir. Ipak fokus okvira mora ostati na zaštiti osiguranika i sprečavanju rizika od nesolventnosti osiguravajućih kompanija. Važno je ne preterati u proširenju Solventnosti II i očuvati ga kao okvir zasnovan na principima. ■

